

varada-mudra/varadamudra - v *budhistickej* kultúre je varada-mudra *gesto* (pozri *mudra*), pri ktorom pravá ruka leží na kolene s dlaňou obrátenou dolu; značí priazeň a náklonnosť, ale aj zľutovanie a súcit; môže sa vyskytovať aj v prípade stojacich sôch; pozri *indické umenie*

-varadamudra je gesto ruky a symbolizuje výdaj spásy; používa sa preň ľavá ruka, ktorá je obrátená dlaňou hore, pričom prsty smerujú dole

- varada-mudra („priaznivá mudra“) znamená ponuku, privítanie, charitu, súcit a úprimnosť; takmer vždy je zobrazovaná ľavou rukou; dlaň smeruje mierne nahor, prsty natiahnuté alebo mierne pokrčené; varada-mudra sa zriedkavo vyskytuje sama, zvyčajne spolu s *abhaja-mudra*; varada-mudra je často chybne zamieňaná s *vitarka-mudra*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Mudra>

Budha s gestom varada-mudra (ľavá ruka) a abhaja-mudra (pravá ruka)

Bohyňa Biela Tara s gestom varada-mudra (pravá ruka)

Vardøger - nórske slovo definované ako „varovný zvuk alebo videnie osoby pred tým, než dorazí“; slovo vardøger je pravdepodobne od starého škandinávského varðhygi, ktorý sa skladá z prvkov varð - „strážny, blízky, správca“ a hugr - „mysel“ alebo „duša“; tiež známy ako *vardyfle* alebo *vardyger*; vo *škandinávskom folklóre* duch, strašidelný *dvojník* predchádzajúci žijúceho človeka a konajúci v predstihu, podobne ako anglosaský *Doppelgänger*; príbehy o Vardøger sú takmer prípady pripomínajúce podstatu déjà vu, ale v opačnom smere; duch Vardøger ide v stopách subjektu; hlas, vôňa alebo vzhľad a celkové správanie predchádza miesto alebo činnosť, čo má za následok, že svedkovia veria, že videli alebo počuli skutočnú osobu, než je osoba fyzicky dorazí; v tom je jemný rozdiel medzi Vardøger a Doppelgänger; duch Vardøger má navyše menej zlovestnú konotáciu; je prirovnávaný k fantómovému dvojníkovému alebo k forme *bilokácie*, zázračnej schopnosti byť súčasne na dvoch rozdielnych miestach; vo fínskom folklóre pojem Vardøger je známy ako *etiäinen*; pôvodne bol vardøger považovaný za *fylgja*, akéhosi strážneho ducha; pozri *dvojník*, *škandinávski legendárni tvorovia*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Vard%C3%B8ger>

Vardyfle - Vardøger

Varga Ľudovít - (†1945); slovenský maliar; študoval na oddelení kreslenia a maľovania SVŠT v Bratislave (1938-1932); počas štúdií začal pracovať v odboji, od 1942 ako asistent na SVŠT v Bratislave; od 20.4.1944 spravodajca na veliteľstve pozemného vojska Hlavného velenia povstaleckej armády v Banskej Bystrici; počas SNP navrhoval povstalecké plagáty, spolupracoval na príprave 4 korunovej čs. známky k 1. výročiu Povstania (návrh sa nezachoval); v jeho diele je zastúpená

krajinomalba, portrét a figurálne kompozície, v poslednom tvorivom období bola pre neho charakteristická kresba tušom; autorom expresívnych, farebne osobitných figurálnych kompozícií, vyjadrujúcich hrôzy vojny; dôraz na ikonickosť, rovnako ako úmyselná nekorigovanosť štetcovej práce jeho diel, ale najmä skorších žánrových obrazov, mestských motívov, portrétov, krajinomalieb a zatiší ich situuje skôr do susedstva romantickej senzibility J. Mudrocha; Varga zomrel 7.4.1945 v koncentračnom tábore Mauthausen; pozri *nacizmus*, *slovenskí maliari*

<http://www.webumenia.sk/web/guest/search/-/simpleSearch/?query=au%3A%22%C4%BDudov%C3%ADt+Varga%22>

Ľ. Varga: Práčky. Vešanie bielizne (1942)

Ľ. Varga: Okopávačka (1941)

Ľ. Varga: Študent (1933-1943)

Ľ. Varga: V krčme (1944)

Ľ. Varga: Život a smrť (štúdiá k obrazu, 1940-50)

Ľ. Varga: Márnotratný syn (1942)

Ľ. Varga: Pri mútení masla (1944)

Ľ. Varga: Krajina so stromami (1942)

Ľ. Varga: Krajina s počesťnými (1943)

L. Varga: Pijan (1942)

L. Varga: Krajina s procesiou (1943)

L. Varga: Mánotratný syn (1942)

L. Varga: Matka s dieťaťom (1944)

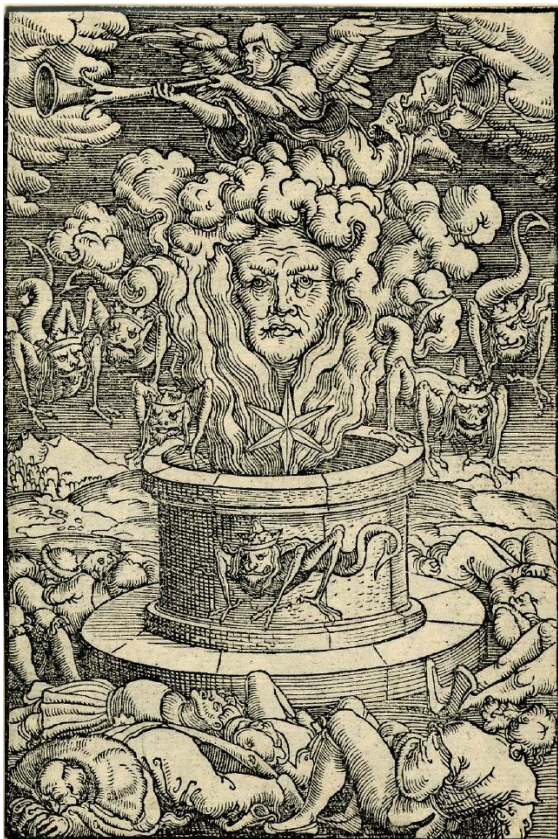
L. Varga: Pri mútení masla (1944)

L. Varga: Výjav z koncentráku (1944)

vargueño - španielsky renesančný *kabinet* so sklápacou doskou a drobnými zásuvkami v symetrickom zoskupení; zdobený *inkrustáciou* (najmä geometrický a *maurský* ornament), vybijaný kovom; názov je odvodený od strediska výroby v meste Vargas; pozri *mobiliár*

variácia - obmena; vo výtvarnom smere obmena určitej témy, konkrétneho diela, pričom výsledné dielo poskytuje nový estetický zážitok alebo ďalší významový obsah; variáciou je aj rozvíjanie témy

určitým významovým smerom (*V. Hložník*); významom blízke (ale nie totožné) sú *parafráza, citácia, replika*; pozri *eklektizmus, epigónstvo*; C. Castaneda, P. Picasso

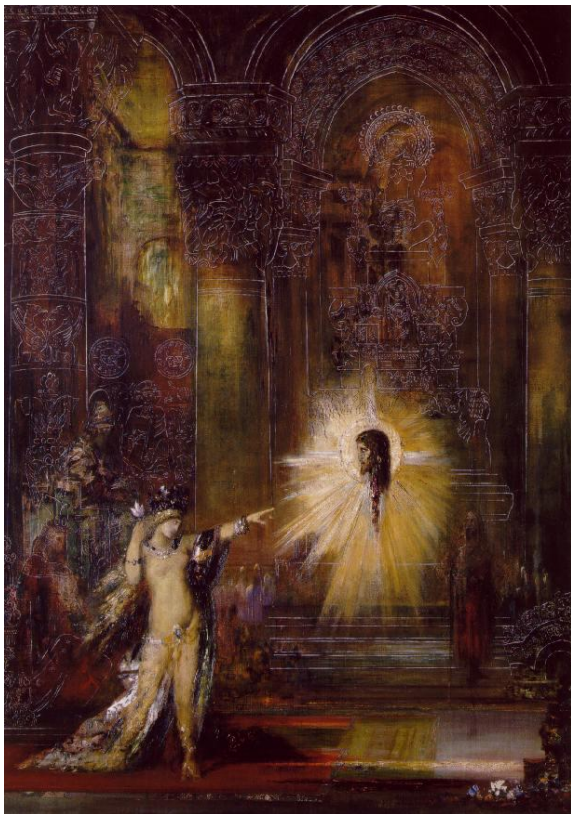
E. Altendorfer: Hviezda studničnej priepasti a kobyľky (drevorez, Lübeck Biblie, 1530-1534)
G. Lemberg: Kobyľky (drevorez, 1523)

P. Subleyras: Kristus v dome farizeja Šimona (detail, 1737)

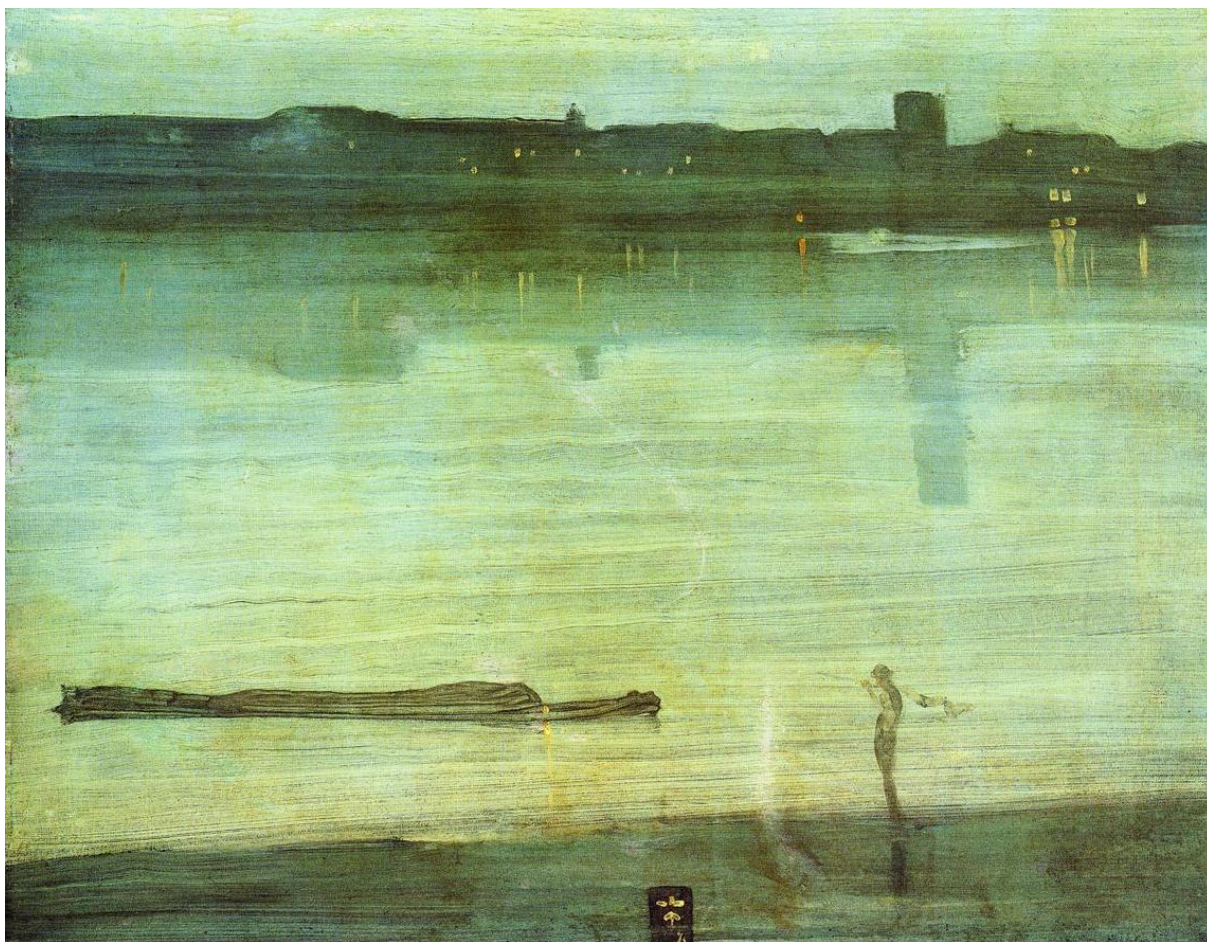

P. Subleyras: Kristus v dome farizeja Šimona (detail, 1737)

G. Moreau: Zjavenie (19.st.)
G. Moreau: Zjavenie (19.st.)

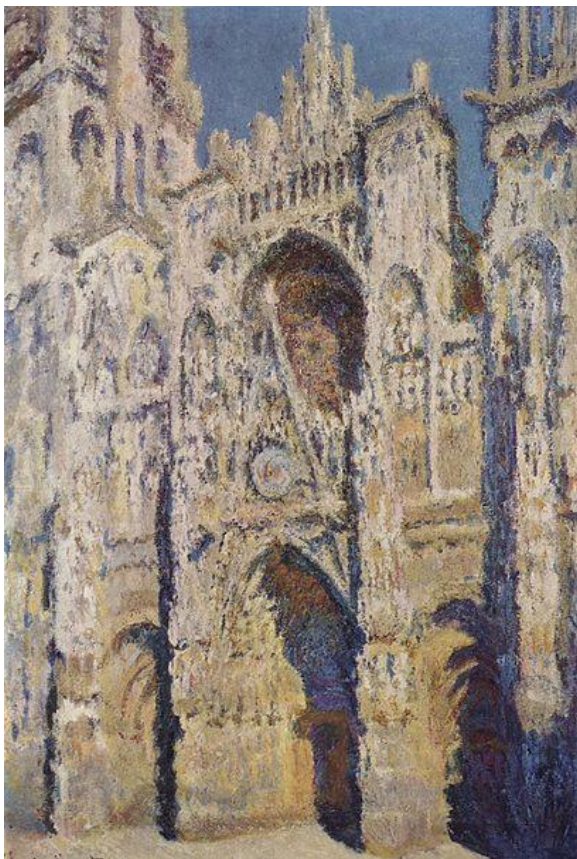
J. Whistler: Nokturno v modrej a zelenej (1871)

J. Whistler: Nokturno v modrej striebornej: Chelsea (1872)

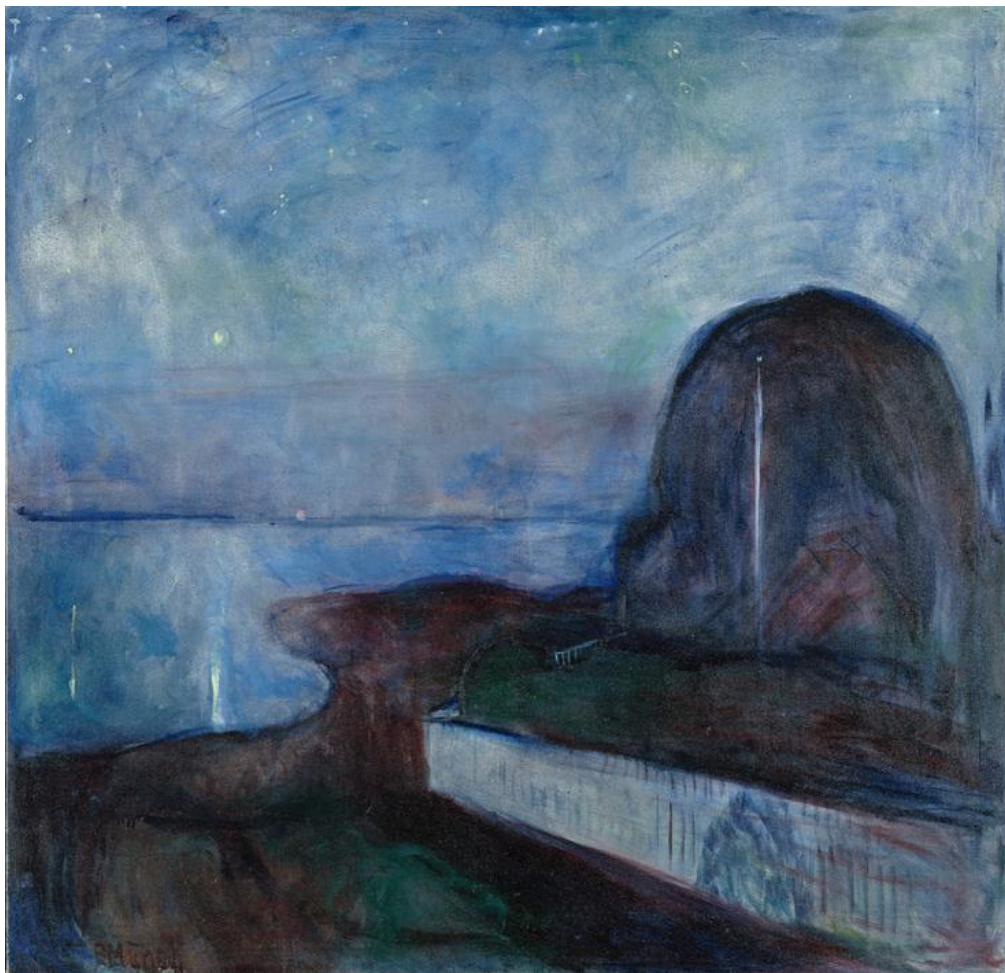

J. Whistler: Variácia v sivej. Temže včasne ráno (1871)

C. Monet: Rouenská katedrála, západný portál a veža Saint-Roman v plnom slnku. Harmónia v modrej a zlatej (1894)

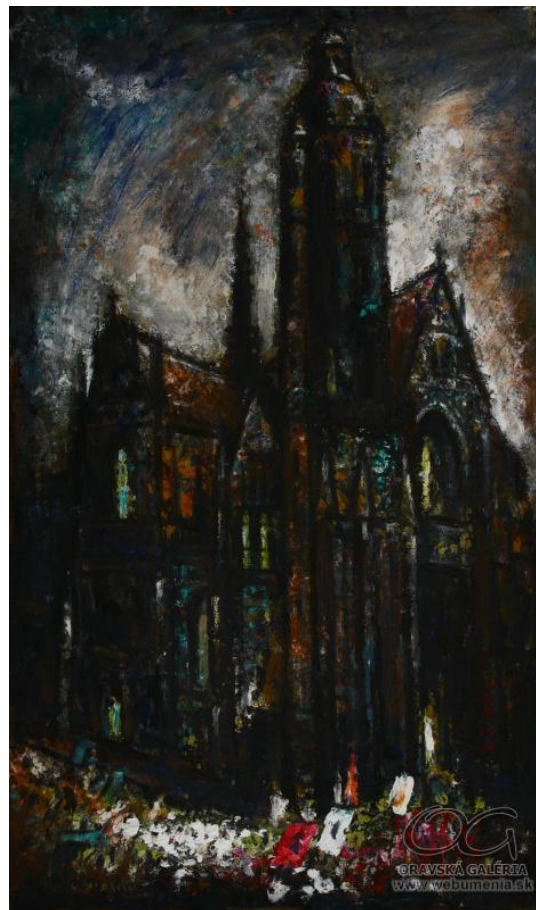
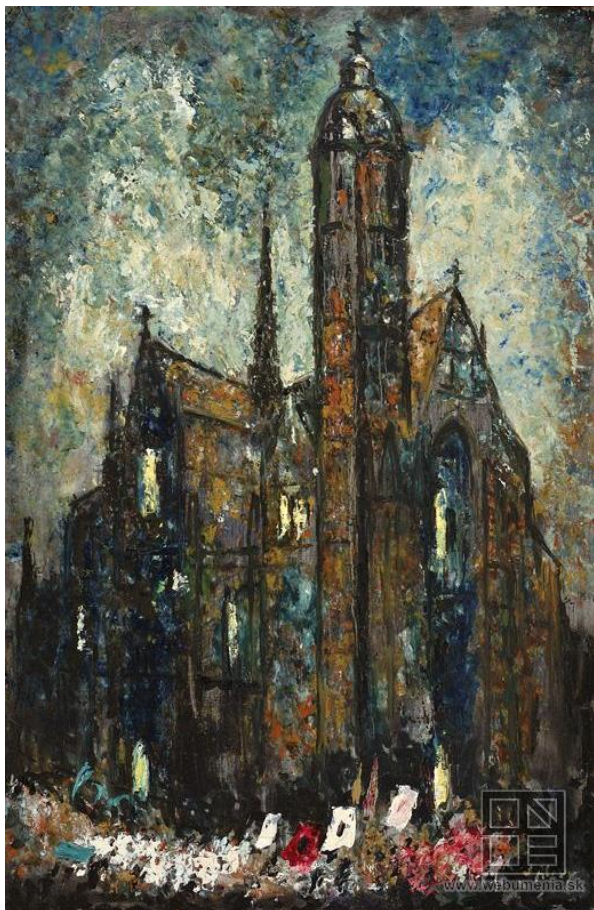
C. Monet: Rouenská katedrála, Fasáda (Ranný efekt, 1894)

E. Munch: Hviezdna noc (1893)

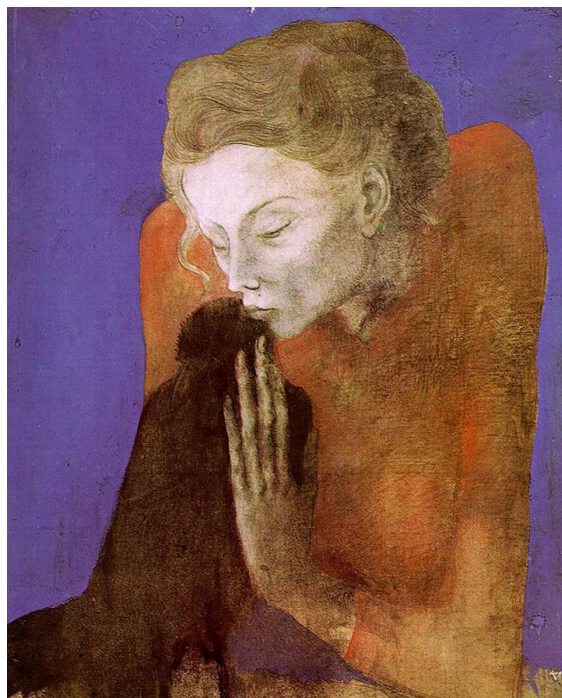
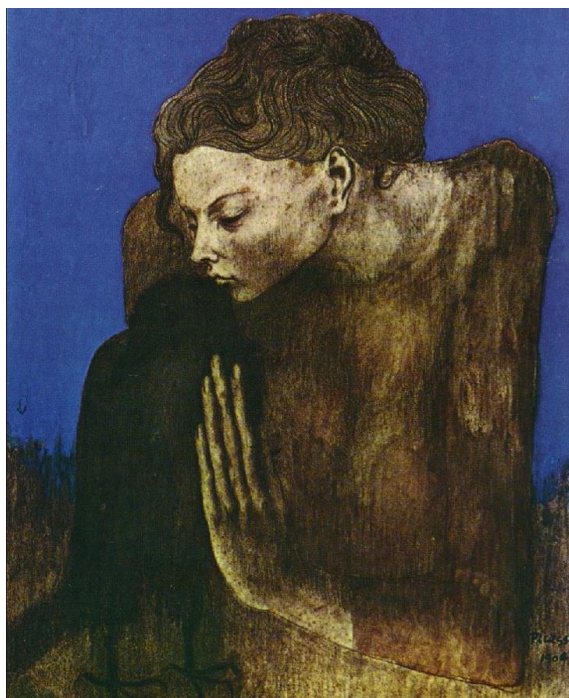

E. Munch: Príťažlivosť (1896)

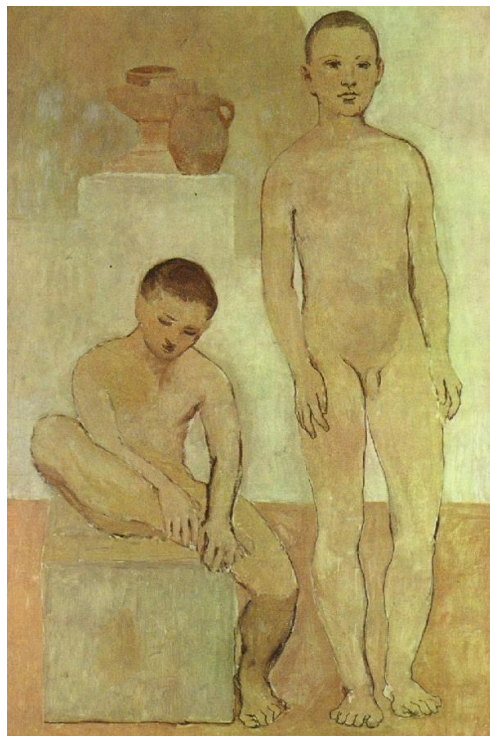
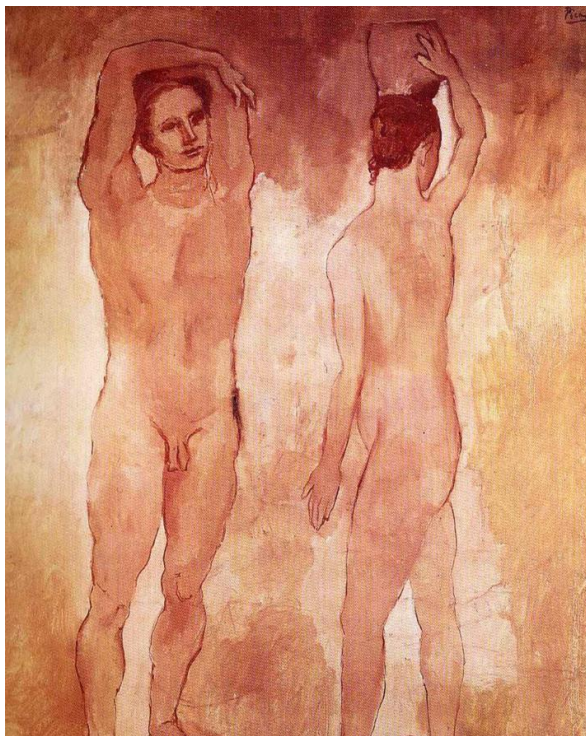

J. Alexy: Košický dóm (1930-1950)

J. Alexy: Procesia (1942)

P. Picasso: Žena s havranom (1904)

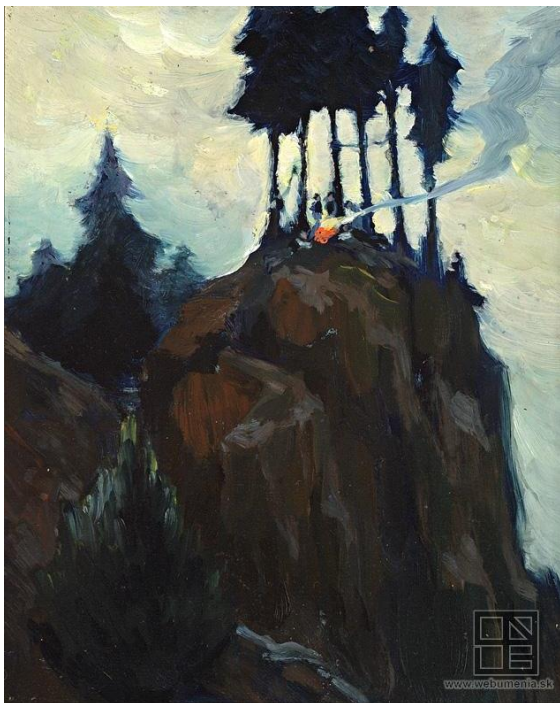
P. Picasso: Mládenci (1906)

P. Picasso: Mládenci (1906)

V. Vasarely: Zebry (40.roky 20.st.)

V. Vasarely: Zebry (40.roky 20.st.)

J. Alexy: Horí ohník, horí (1921)

J. Alexy: Vatra (1924)

V. Hložník: Figurálna variácia I. (1966)

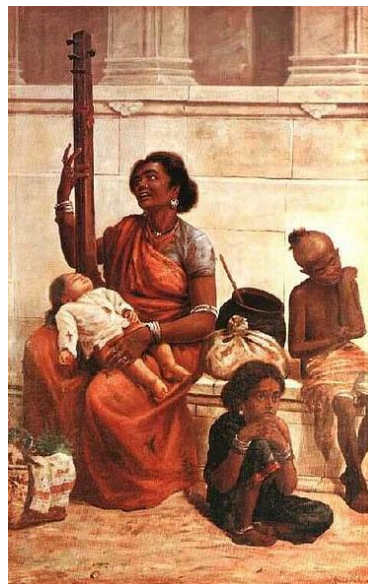
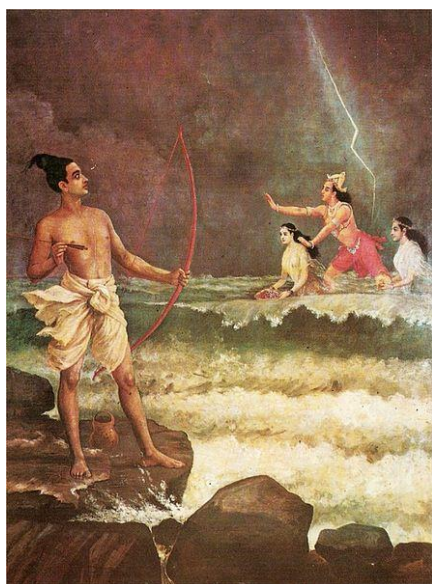
V. Hložník: Figurálna variácia II. (1963)

variant - pozri *variácia*

Varma Raja Ravi - (†1906); indický maliar, ktorý dosiahol uznanie za svoje stvárnenie scén z véd *Mahábhárata* a *Rámájána*; pozri *védy*

http://commons.wikimedia.org/wiki/Raja_Ravi_Varma

http://fr.wikipedia.org/wiki/Ravi_Varm%C3%A2

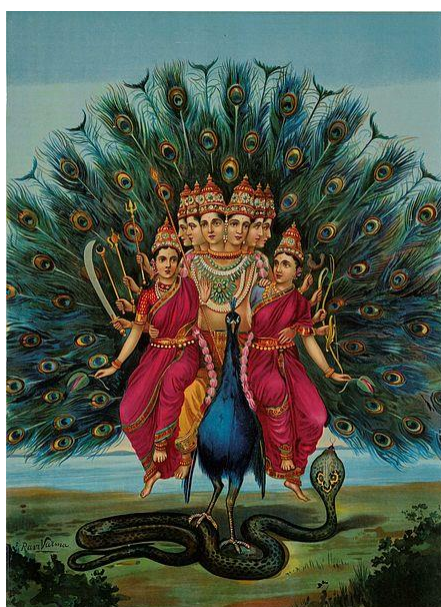

R. R. Varma: Varuna s dvoma bohyňami uvidel Rámu

R. R. Varma: Cigáni (1893)

R. R. Varma: Bohyňa Lakšmí (1910)
R. R. Varma: Dattatreya (1910)

R. R. Varma: Boh Murugan so svojimi manželkami, pávom váhana
R. R. Varma: Arjuna a Subhadra (1890)

varny - kasty, na ktoré sa delila *indická* spoločnosť v čase vznikajúceho *bráhmaizmu*; pozri *kastovníctvo*

[http://sk.wikipedia.org/wiki/Varna_\(kasta\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Varna_(kasta))

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Seventy-two_Specimens_of_Castes_in_India_\(13\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Seventy-two_Specimens_of_Castes_in_India_(13).jpg)

Ilustrácie z rukopisu „Sedemdesiat dva exemplárov kást v Indii“ (1837)

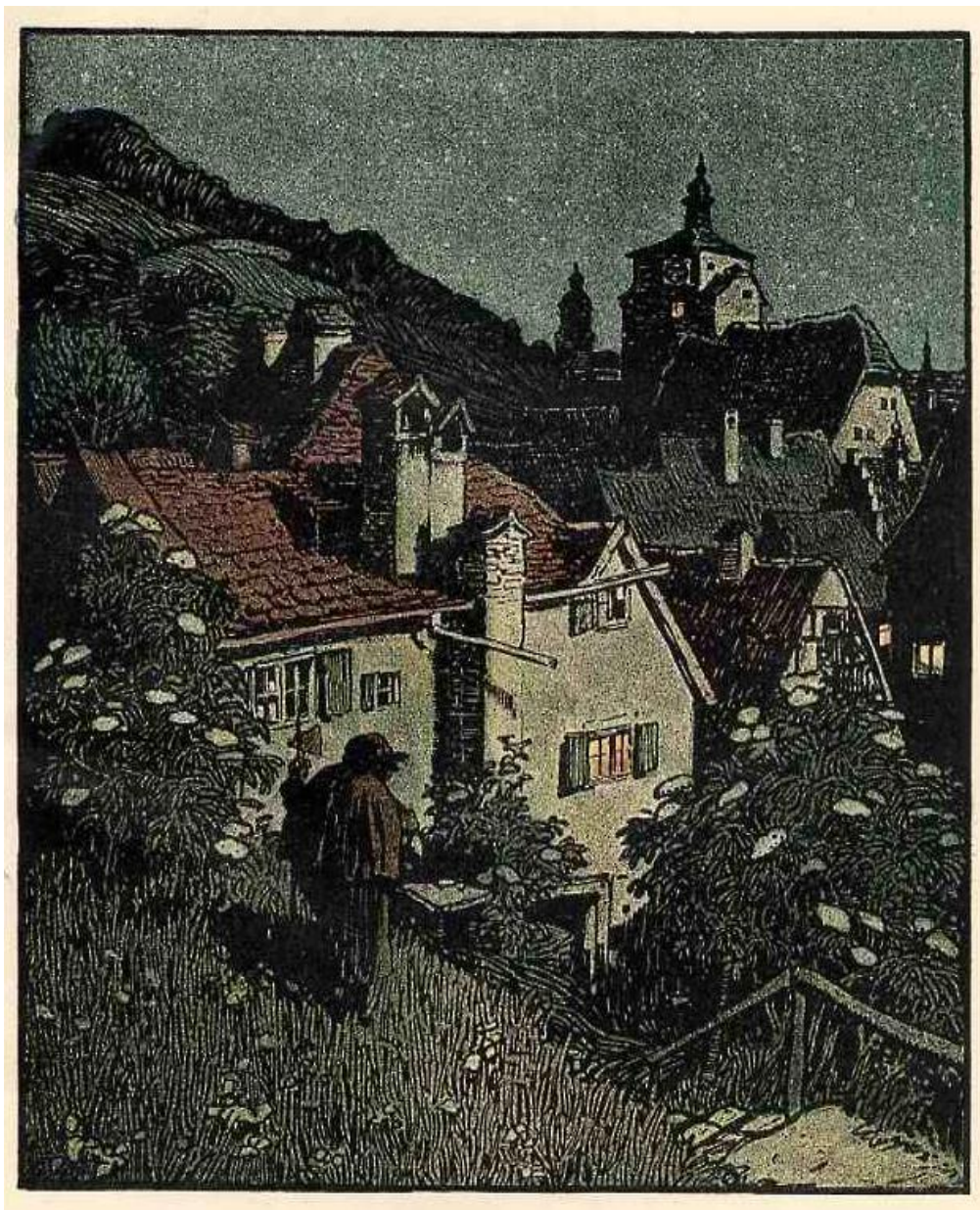
varovkyňa - pozri *Markéta Antiochijská*

Ilustrácie z rukopisu „Sedemdesiat dva exemplárov kást v Indii“ (1837)

varšavskí umelci - pozri *W. Wojtkiewicz; pol'skí umelci*

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Artists_from_Warsaw

vartáš -

W. Rogge II: Ilustrácia (litografia)

E. Majsch: Nočný vartáš v Starom meste (veduta, 1880-1900)

W. Rogge II: Ilustrácia (litografia)

J. Lada: Ilustrácia

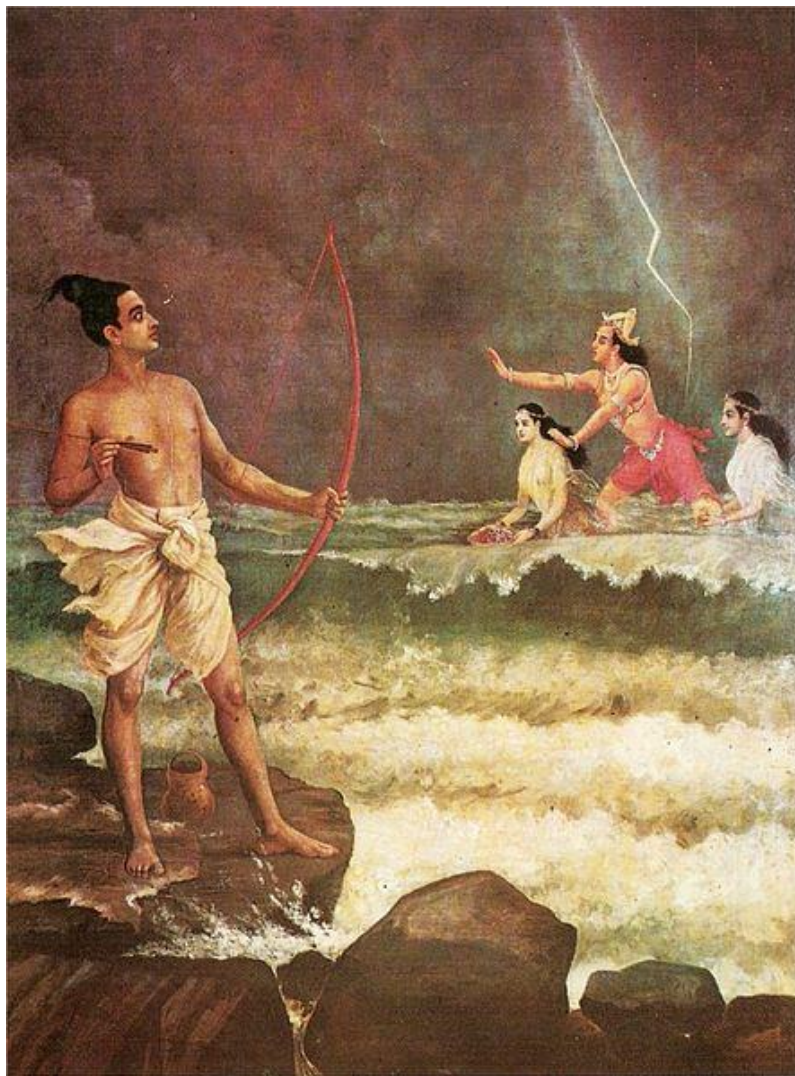
J. Lada: Ilustrácia

Varuna - *védsky boh*, spolu s *Indrom* najvyšší boh; stvoriteľ a udržiavateľ zeme a svetového poriadku, boh - sudca trestajúci previnilcov a odmeňujúci spravodlivých; v povédskom období stráca výsadné postavenie; ako *hinduistický boh* sa stáva bohom vodného živlu; zodpovedá *Ahura Mazdovi* z posvätných textov *Avesta*; pozri *Mitra*; *indickí bohovia*; *bohovia vodní*

http://it.wikipedia.org/wiki/Asura_Varu%E1%B9%87a

R. R. Varma: Varuna s dvoma bohyňam
i uvidel Rámu

Boh Varuna na krokodílovi (Rajasthan, Bundi, India, 1675-1700)